

Foto: taigaphoto.se

Många valpkullar födda trots fattigt lämmelår

Framgången med stödutfodring av den hotade fjällräven fortsätter

Det preliminära resultatet av sommarens inventeringar 2019 visar att 96 valpkullar har fötts i våra norsk-svenska fjällområden, varav 24 kullar i Norge och 72 kullar i Sverige.

I NORGE ser vi en minskning från 2018 års 58 kullar till årets 24 kullar.

Glädjande för norsk del är att man för första gången på länge har noterat valpkullar på Varangerhalvøya – tre kullar i sommar. Här har man under de senaste två åren satt ut ungrävar från avelsstationen på Sæterfjellet i Oppdal och samtidigt påbörjat stödutfodring av fjällräv.

I SVERIGE har antalet valpkullar ökat från 56 kullar 2018 till 72 kullar 2019 trots ett fattigt lämmelår.

Av de 72 kullarna i Sverige ligger 30 i Jämtlands län, 27 i Västerbottens län och 15 kul-

lar i Norrbottens län. Vi gläder oss över att man sedan några år tillbaka ser en ökning av antalet födda valpkullar också i Norrbottens län, där man genom Felles Fjellrev Nord nu har intensifierat stödutfodringen.

I NORRA FINLAND noterades den sista kända valpkullen 1996. När man nu, sedan några år tillbaka, stödutfodrar fjällrävar också i Finland, har man konstaterat att fjällrävar besöker gamla lyor där de har tillgång till foder. Det finns hopp för fjällrävarna också i norra Finland och vi ser med spänning fram emot de första valpkullarna där sedan 1996.

Värdefulla spridningsområden

För att fjällrävar ska kunna etablera sig i större sammanhängande fjällområden är det viktigt att de sprider sig till områden som ligger mellan etablerade kärnområden. Ett sådant värdefullt spridningsområde, ett så kallat Stepping Stone-område med spontant invandrade fjällrävar, ligger i ett gemensamt norskt-svenskt fjällområde. Här har man,

sedan 2013 års första tre valpkullar, noterat sex-tio valpkullar per år – i år åtta kullar.

I andra Stepping Stone-områden ser vi också positiva tecken till nyetablering av fjällräv.

Färre och mindre valpar under dåliga lämmelår

Att fjällrävarna ändå lyckades producera nästan 100 valpkullar i Skandinavien är ett resultat av den stödutfodring som nu genomförs i hela fjällkedjan, inklusive norra Finland. Ungefär 250 foderautomater fylls varje år med nästan 30 ton foder. Stödutfodringen gör att vuxna fjällrävar, även under dåliga lämmelår, i större utsträckning kan stanna kvar i anslutning till lyorna och föda fram sina valpkullar.

Generellt är dock valparna i varje kull färre och de är ofta också mindre under år när lämmelår och smågnagare lyser med sin frånvaro. Dessutom får valpar som föds under år med dålig tillgång på lämmel och smågnagare en sämre start i livet och därmed en sämre överlevnad under det viktiga första året.

Fjälllämmeln – en viktig liten invånare

Smågnagare – framförallt lämlarna – är mycket viktiga för fjällekologin och fjällrävens möjligheter att leva vidare i våra fjäll.

Gott om lämmel ger förutsättningar för flera rävkullar med många valpar i varje kull – och en bättre start i livet för valparna.

FORSKARE vid Stockholms universitet har bedömt att antalet valpkullar som fjällräven förmår att producera, grovt beror på följande faktorer:

- till 50 procent tillgång på lämmel (och andra smågnagare)
- till 30 procent stödutfodring
- till 20 procent riktad jakt på rödräv i viktiga fjällrävsområden.

DE STÖDINSATSER som görs, genom Felles Fjellrev och tidigare bevarandeprojekt, har avgörande betydelse för fjällrävarnas möjligheter att överleva och inte minska i antal, inte

minst under dåliga lämmelår. En starkare fjällrävspopulation, spridd över hela vår fjällkedja, kommer att ge fjällrävarna bättre förutsättningar att på egen hand överleva – utan hjälp från oss människor.

Titta in på de sociala medierna!

Vi satsar fortsatt mycket på att sprida information och kommunicera via hemsidan och sociala medier – och antalet följare ökar stadigt.

På Instagram och Facebook får du kontinuerlig information om vad som sker i fjällrävens rike.

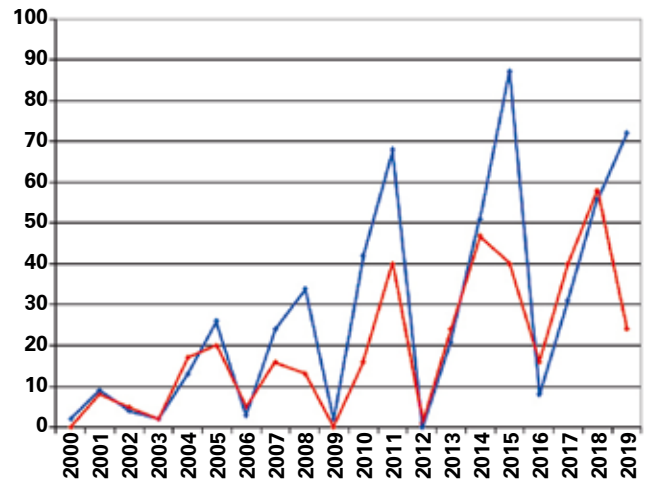
Kolla även in fjällrävar live på fellesfjellrev.se!

Avelsprogrammet för fjällräv i Norge och Felles Fjellrev har gemensamt installerat tre livekameror på Sæterfjellets avelsstation.

Klicka dig fram via vår hemsida och följ fjällrävarna live under året.

MATS ERICSON
projektledare Felles Fjellrev

Antal födda kullar

Diagrammet visar antal födda kullar av fjällräv i Norge (rött) resp Sverige (blått) åren 2000-2019.

Felles Fjellrev – projekt för att rädda fjällräven i våra norsk-svenska fjällområden

Fjällräven är en av våra mest hotade däggdjursarter. I två Interreg/EU-projekt, Felles Fjellrev II i södra delen av vår fjällkedja och Felles Fjellrev Nord i norr, arbetar vi för att rädda fjällräven.

Projekten arbetar parallellt, i samarbete mellan Sverige, Norge och norra Finland, mot det gemensamma målet – att populationen ska växa sig starkare och att fjällrävar ska sprida sig till de områden där de en gång levde. Felles Fjellrev stöds av EU-programmen Interreg Sverige-Norge respektive Interreg Nord.

Projekten pågår t o m 2019 och insatserna för att rädda fjällräven består i korthet av:

- att genom årliga inventeringar följa utvecklingen av antalet födda fjällrävskullar i hela vår gemensamma fjällkedja
- att stödutfodra fjällrävar i anslutning till deras lyor, för att förbättra överlevnaden under år med dålig tillgång på lämmel och andra smågnagare
- att begränsa antalet konkurrerande rödrävar i områden som är särskilt värdefulla för fjällräv
- att bedriva viss forskning som är av betydelse för framtida förvaltning av fjällräven i Skandinavien
- att producera och sprida informations- och utbildningsmaterial om fjällräven och dess roll som en del i fjällekologin
- att kommunicera med allmänheten, via sociala medier och personliga möten, för att öka intresset för och medvetandet om fjällräven och fjällens ekologi
- att lyfta fram fjällrävsarbetet som exempel på ett givande gränsöverskridande förvaltningssamarbete.

Foto: taigaphoto.se

Finns det tillgång till mat även under dåliga lämmelår har vuxna fjällrävar lättare att stanna kvar vid lyorna och föda fram sina valpar.